

שם השיעור: יום תל חי

כיתות: ז-ט

משך: 45 דקות

מטרת על:

היכרות עם סיפור קרב תל חי ודמותו של יוסף טרומפלדור, והבנת המשמעות הערכית וההיסטורית של האירוע בהתפתחות ההתיישבות בארץ ישראל.

מטרות ביניים:

1. התלמידים יכירו את הרקע ההיסטורי של ההתיישבות בגליל בתחילת המאה ה-20.
2. התלמידים ילמדו על דמותו של יוסף טרומפלדור.
3. התלמידים יבינו מדוע קרב תל חי הפך לסמל בהיסטוריה של ישראל.
4. התלמידים ידונו בערכים כמו אומץ, מנהיגות ואחריות.

דגשים:

לשלב שאלות לתלמידים כדי לשמור על ריכוז.
לשלב פעילות קצרה ומעניינת באמצע השיעור.
לחבר בין הסיפור ההיסטורי לערכים גם היום.

מערך השיעור:

שלב	תוכן
פתיחה 15 דקות.	בתחילת השיעור החיילת שואלת את הכיתה: דמיינו שאתם גרים ביישוב קטן ומרוחק, ויש רק מעט אנשים שמגנים עליו. יום אחד מגיעים אנשים חמושים לאזור ומתחיל עימות. מה הייתם עושים במצב כזה? בורחים ? מנסים לדבר ולהרגיע? נשארים להגן על המקום? נותנים לכמה תלמידים לענות כדי ליצור עניין. החיילת ממשיכה:

לפני יותר מ-100 שנה הייתה בארץ ישראל תקופה לא פשוטה. היו מעט יישובים יהודיים בצפון, והחיים שם היו מלאים אתגרים וסכנות. אחד המקומות האלה נקרא תל חי. במקום הזה התרחש אירוע קטן מבחינת מספר האנשים, אבל מאוד משמעותי בהיסטוריה של ההתיישבות בארץ. כדי להבין מה קרה שם ומי היה האדם שהפך לסמל בעקבות האירוע נצפה בסרטון קצר (הסרטון נמצא בעזרים). לפני הצפייה החיילת אומרת : תוך כדי הסרטון נסו למצוא תשובות לשלוש שאלות 1. מי היה יוסף טרומפלדור? 2. מה קרה ביישוב תל חי בשנת 1920? 3. למה האירוע הזה הפך לסמל חשוב בהיסטוריה של ישראל? אחרי הסרטון שואלים את התלמידים את שלושת השאלות ומקבלים תשובות.	
החיילת מסבירה ומרחיבה: בשנת 1920, בתקופה שבה ארץ ישראל הייתה תחת שלטון בריטי, אזור הגליל העליון היה מקום לא יציב עם מתחים בין קבוצות שונות. בתל חי גרה קבוצה קטנה של מתיישבים יהודים שניסו להחזיק את ההתיישבות באזור למרות הקשיים. יום אחד הגיעה קבוצה חמושה לכפר. בתחילה ניסו הצדדים להרגיע את המצב, אך המתח התפתח לעימות ופרץ קרב. במהלך הקרב נהרגו יוסף טרומפלדור ושבעה מגינים נוספים. טרומפלדור היה דמות מיוחדת הוא היה קצין בצבא הרוסי. הוא איבד את ידו בקרב אך המשיך לשרת האמין מאוד בהתיישבות ובהגנה על הארץ. לאחר הקרב התפרסם המשפט שמיוחס לו: "טוב למות בעד ארצנו" האירוע עצמו לא היה קרב גדול, אך הוא הפך לסמל של: חלוציות, אומץ והגנה על ההתיישבות. בהמשך הוקמה במקום אנדרטת האריה השואג, לזכר הנופלים בתל חי. פעילות כיתתית חדשות מתל חי:	גוף 25 דקות

מחלקים את הכיתה ל-4 קבוצות. כל קבוצה מקבלת משימה קצרה (5 דקות עבודה) קבוצה 1 כתבי חדשות כתבו כותרת לעיתון שמדווח על הקרב בתל חי. קבוצה 2 חוקרי היסטוריה למה לדעתכם האירוע הזה הפך לסמל בתולדות המדינה? קבוצה 3 ערכים ומנהיגות איזה תכונות מנהיגות אפשר לראות אצל טרומפלדור? קבוצה 4 תושבי המקום איך לדעתכם הרגישו האנשים שחיו בתל חי בזמן האירוע? לאחר מכן כל קבוצה מציגה בקצרה.	
סיכום 5 דקות קרב תל חי היה אירוע קטן מבחינת מספר המשתתפים, אך הוא הפך לסמל חשוב בהיסטוריה של ההתיישבות בארץ. הסיפור של טרומפלדור מעלה שאלות על: אומץ, אחריות ומנהיגות אהבת הארץ שאלת סיום לכיתה: איזה ערך מהסיפור של תל חי חשוב לדעתכם גם היום?	

עזרים:

סרטון פתיחה: <https://youtu.be/2eROj7fAEc>

תמונה של טרומפלדור:

https://www.israelhayom.co.il/wp-content/uploads/2022/01/16140381642102_b.jpg

תמונת אנדרטת האריה השואג:

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTW1NkwIkJTIE6-gxuvysK4dYW_W_GBBTaIrUA&s

נספחים:

משפט לדין בכיתה: "טוב למות בעד ארצנו"

שאלות אפשריות:

- למה המשפט הזה הפך למפורסם?
- האם אומץ יכול להתבטא גם בדרכים אחרות?
- איזה ערכים אפשר ללמוד מהסיפור?